

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

دانشکده بهداشت، گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

طرح درس ترمی (Course Plan)

نام درس: آموزش بهداشت و ارتباطات گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت روز و ساعت برگزاری: شنبه ۱۰-۸ تعداد واحد: ۲ (۲واحد تئوری) ۳۴ ساعت	بهمین ماه ۱۴۰۲ رشته و مقطع تحصیلی: ترم چهار بهداشت عمومی محل برگزاری: دانشکده بهداشت، کلاس شماره پیش نیاز: ندارد
مسئول درس: دکتر مصطفی نصیرزاده	تلفن (دپارتمان): تلفن دانشکده ۰۳۴-۳۱۳۱۵۲۴۲ روزهای تماس و مشاوره: یکشنبه ساعت ۸-۱۰ آدرس دفتر: دانشکده بهداشت، گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
E-mail: mnasirzadeh13@yahoo.com	
شرح درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و اصول آموزش بهداشت، نقش و اهمیت آموزش بهداشت، توانمند سازی دانشجویان جهت برنامه ریزی و تهیه برنامه های آموزشی، آشنایی با انواع پیام و روشهای ارائه آنها، ارزشیابی برنامه های آموزشی	
اهداف کلی دوره	
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی دانشجویان با اصول و مفاهیم آموزش بهداشت - آشنایی دانشجویان با نقش و اهمیت آموزش بهداشت در شرایط و مکان های مختلف - توانمند نمودن دانشجویان جهت برنامه ریزی و تهیه برنامه های آموزش بهداشت - توانمند نمودن دانشجویان جهت اجرا و ارائه پیام های بهداشتی با روش های مختلف - توانمند نمودن دانشجویان جهت ارزشیابی برنامه های آموزش بهداشت	
سرفصل دروس (۳۴ ساعت)	
<ul style="list-style-type: none"> - مروری بر تعریف، اهداف، اصول، فلسفه و دامنه کاربرد آموزش بهداشت - تعریف و مفاهیم مربوط به ارتقاء سلامت - رفتار بهداشتی و آموزش بهداشت - یادگیری و تغییر رفتار در آموزش بهداشت - هماهنگی بین بخشی در آموزش بهداشت - آموزش بهداشت و توسعه - فرهنگ جامعه و آموزش بهداشت - نقش آموزش بهداشت در سطوح مختلف پیشگیری - تشخیص نیازهای آموزشی - مراحل برنامه ریزی آموزش بهداشت - روشهای ارائه و انتقال پیامهای بهداشتی - تعرف، هدف و اصول مشاوره، مشاوره بهداشتی - پیام، پیام بهداشتی و روشهای ارائه پیامهای بهداشتی - طرز تهیه انواع نشریات بهداشتی - کاربرد رسانه ها در آموزش بهداشت	

- مروری بر تعریف ارتباط و انواع آن، اجزاء تشکیل دهنده ارتباط و ویژگی آنها
- نقش ارتباط جمعی در آموزش بهداشت
- استفاده از وسائل کمک آموزشی جهت انتقال پیامهای بهداشتی
- نقش مربیان آموزش بهداشت در شبکه و عرصه های مختلف
- ارزشیابی برنامه های آموزش بهداشت
- پژوهش در آموزش بهداشت
- نقش آموزش بهداشت در برنامه های مختلف

منابع اصلی درس

۱. آموزش بهداشت، فروغ شفیعی، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین چاپ
۲. آموزش بهداشت، کارایی و تاثیر آن. ترجمه فرشته فرزین پور، انتشارات بشری
۳. مبانی آموزش بهداشت، منوچهر محسنی
۴. روان شناسی پرورشی نوین، دکتر علی اکبر سیف
۵. مبانی ارتقا سلامت، طاهره دهداری و همکاران
۶. برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی برنامه های آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، جیمز اف مک کندی، ترجمه: شورای سیاستگزاری، انتشارات مهر رواش
۷. نیازسنجی در نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی، دکتر غلامرضا شریفی راد
۸. طراحی پیام های آموزشی، محمد حسین امیر تیموری
۹. ارتباط و طراحی پیام در سلامت، طاهره دهداری و همکاران، انتشارات مرکز پژوهش های سلامت مبتنی بر مشارکت جامعه
۱۰. اصول و مبانی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، محسن صفاری و داوود شجاعی زاده، انتشارات سماط

منابع فرعی و لینک های مرتبط

اینترنت مبتنی بر طرح درس و نیاز دانشجویان (جستجوی منابع علمی)

شیوه تدریس: سخنرانی، کار گروهی، ارائه فعالیت ها و بحث علمی، پرسش و پاسخ. ایفای نقش توسط دانشجویان با بکارگیری روشهای مبتنی بر تیم و کار تیمی TBL- یادگیری مبتنی بر مشکل PBL و بکارگیری روش کلاس وارونه FC

نحوه ارزشیابی دانشجو و امتیاز مربوط به آن: جمع کل ۲۰ نمره

- الف) فعالیت کلاسی، مشارکت و ارائه کلاسی ۴ نمره
- ب) امتحان میان ترم ۶ نمره
- ج: آزمون پایان ترم ۱۰ نمره
- ج) کسب نمره کامل در کار عملی بستگی به کیفیت و ارائه به موقع آن دارد: نمره کامل ۳ نمره
- ه) فعالیت های یادگیری بر اساس سیاست های دانشگاه مبنی بر ترویج آموزش پاسخگو طراحی شده است نمره مازاد جهت تشویق دانشجو: حضور منظم در کلاس درس و فعالیت در پیشبرد اهداف تحصیلی

مقررات و نحوه برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو: مطابق قوانین آموزشی دانشکده اعمال خواهد شد.

به همراه داشتن تلفن همراه و استفاده از آن در کلاس به هر نحو، باعث کاهش نمره خواهد شد.

*****

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس

نام درس: آموزش بهداشت و ارتباطات بهمن ۱۴۰۲				
جلسه	موضوع تدریس	اهداف اختصاصی تدریس	حیطه یادگیری	منابع تدریس
جلسه اول	معارفه و معرفی طرح درس، انتظارات	<ul style="list-style-type: none"> - معارفه و معرفی، ارائه طرح درس، بیان انتظارات و چگونگی تدریس و ارزشیابی تدریس. - انجام پیش آزمون - توضیح فعالیت های عملی 	دانش و نگرش	طرح درس
جلسه دوم	تعریف، اهداف، اصول و فلسفه آموزش بهداشت	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با اهمیت و ضرورت آموزش بهداشت - آشنایی با تعاریف آموزش بهداشت - آشنایی با اهداف آموزش بهداشت - آشنایی با تاریخچه آموزش بهداشت - آشنایی با انواع اقدامات در آموزش بهداشت 	دانش و نگرش	رفرنس ۳ فصل یک
جلسه سوم	مبانی و اصول آموزش بهداشت	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با مبانی آموزش بهداشت - آشنایی با اصول آموزش بهداشت - تبیین اهمیت مبانی و اصول آموزش بهداشت 	دانش و نگرش	رفرنس یک فصل ۱۶ و ۱۷
جلسه چهارم	سلامت، رفتار و رفتار بهداشتی، یادگیری و تغییر رفتار و مفاهیم آن	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با مفهوم سلامت - آشنایی با مفهوم رفتار و رفتار بهداشتی - آشنایی با مفهوم تغییر - تبیین فرآیند تغییر رفتار 	دانش و نگرش	رفرنس ۳ فصل سوم رفرنس ۴ فصل یک ص ۲۹-۳۷
جلسه پنجم	انواع برنامه های آموزش بهداشت	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با آموزش بهداشت اولیه، ثانویه و ثالثیه - آشنایی با انواع برنامه های آموزش بهداشت (برنامه های بنیادی، ضربتی و لحظه ای) 	دانش و نگرش	رفرنس ۳ فصل پنجم
جلسه ششم	تعریف و مفاهیم مربوط به ارتقاء سلامت	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با تاریخچه ظهور ارتقا سلامت - آشنایی با تعاریف ارتقا سلامت - آشنایی با اصول کلیدی ارتقا سلامت - تبیین اهمیت برنامه های ارتقا سلامت - آشنایی با پیش نیازهای ارتقا سلامت - آشنایی با پیش شرط های ارتقا سلامت - آشنایی با قلمرو فعالیت های ارتقا سلامت - آشنایی با اقدامات کلیدی ارتقا سلامت 	دانش و نگرش	رفرنس ۵ فصل یک، ص ۱۴-۲۶ فصل ۶، ص ۱۲۴-۱۲۸
جلسه هفتم	آموزش بهداشت و توسعه آموزش بهداشت و فرهنگ	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی مفهوم فرهنگ - تبیین ارتباط بین فرهنگ و آموزش - آشنایی با فرآیند پذیرش و مراحل آن 	دانش و نگرش	رفرنس ۳ فصل هفتم و هشتم
جلسه هشتم	آزمون میان ترم			
جلسه نهم	ارزیابی نیازها	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی مفهوم نیازسنجی 	دانشی و نگرشی	رفرنس ۶ فصل چهارم

رفرنس ۷		<ul style="list-style-type: none"> - تبیین اهمیت نیازسنجی - آشنایی با تعریف نیازسنجی - آشنایی با انواع نیاز - آشنایی با تکنیک های نیازسنجی (دلفی، فیش بال و تل استار) 		
رفرنس ۶ فصل دوم ص ۳۵-۴۹	دانشی و نگرشی	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با مفهوم برنامه ریزی - آشنایی با الگوی پرسید پرسید در طراحی برنامه های آموزشی - تبیین اهمیت برنامه ریزی در برنامه های آموزش بهداشت 	<ul style="list-style-type: none"> - مراحل برنامه ریزی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت 	جلسه دهم
رفرنس ۸ ص ۲۰ الی ۳۲ رفرنس ۹	دانشی و نگرشی	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با مفهوم پیام - آشنایی با اصول کلی طراحی پیام های آموزشی 	<ul style="list-style-type: none"> - اصول کلی طراحی پیام های آموزشی 	جلسه یازدهم
رفرنس ۸ صفحه ۳۲ الی ۳۷ رفرنس ۹	دانشی	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با مراحل کلی طراحی پیام های آموزشی 	<ul style="list-style-type: none"> - مراحل کلی طراحی پیام های آموزشی 	جلسه دوازدهم
رفرنس ۱ فصل بیستم	دانشی و نگرشی	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با تعریف ارتباطات - تبیین و اهمیت و نقش ارتباط در فرایند آموزش - آشنایی با الگوهای ارتباطی - آشنایی با عوامل موثر در ارتباطات - آشنایی با ارتباط موثر 	<ul style="list-style-type: none"> - ارتباط، اصول ارتباطات، تئوریهای ارتباط 	جلسه سیزدهم
رفرنس ۱ فصل بیست و یکم	دانشی و نگرشی	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با روش های آموزشی سخنرانی، سمپوزیوم، بحث گروهی، ایفای نقش، نمایش عملی و ... - آشنایی با نحوه انتخاب روش ها و تبیین اهمیت هر روش در آموزش بهداشت 	<ul style="list-style-type: none"> - آموزش و روش های آموزشی 	جلسه چهاردهم
رفرنس ۱ فصل بیست و یکم	دانشی و نگرشی	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با روش های آموزشی سخنرانی، سمپوزیوم، بحث گروهی، ایفای نقش، نمایش عملی و ... - آشنایی با نحوه انتخاب روش ها و تبیین اهمیت هر روش در آموزش بهداشت 	<ul style="list-style-type: none"> - ...آموزش و روش های آموزشی 	جلسه پانزدهم
رفرنس ۱۰ فصل پنجم	دانشی و نگرشی	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با نقش آموزشگران بهداشت در برنامه های آموزش بهداشت 	<ul style="list-style-type: none"> - نقش آموزشگر بهداشت در برنامه های آموزش بهداشت 	جلسه شانزدهم
جزوه آموزشی مدرس	دانش و نگرش	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با روش تولید پوستر و پمفلت آموزشی 	<ul style="list-style-type: none"> - طرز تهیه انواع نشریات بهداشتی 	جلسه هفدهم

تاریخ امتحان پایان ترم: مطابق تقویم آموزشی دانشکده،

سایر تذکرات مهم برای دانشجویان:

رعایت شئونات اخلاقی در طی دوره، نظم و حضور فعال، خاموش نگه داشتن تلفن همراه در کلاس در ارزشیابی حائز اهمیت است.

حیطه های یادگیری در این درس: شناختی، عاطفی و روانی حرکتی

وسایل کمک آموزشی: پرژوکتور و پاورپوینت

موضوعات کارگروهی:

- جلب حمایت همه جانبه در آموزش بهداشت
- نیازسنجی در آموزش بهداشت
- هماهنگی بین بخشی،
- سواد بهداشتی و توسعه فرهنگ جامعه،
- آشنایی با وظایف کارکنان واحد آموزش بهداشت
- ارائه یک برنامه آموزش بهداشت/ ارائه مقاله که مداخله ای باشد.
- مشاوره و اصول مشاوره در حوزه سلامت
- روشهای سازماندهی یک بسیج بهداشتی و بسیج منابع برای اجرای یک پروژه